

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

2019 թ. ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ,
ՍԻԱՍՆԱԿԱՆ
ԵՎ ԲԱՆԱՎՈՐ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ՀՏՇ.373.1:809.198.1:891.0

ԳՄԴ. 74.2+81.2Հ+83.3Հ

Հ282

Ուղեցույցի պատասխանատու՝ ՄԻՐՑԱ ՀԱԼԱԶՅԱՆ

Գնահատման և թեստավորման կենտրոնը շնորհակալություն է հայտնում ՀՀ բուհերի հայոց լեզվի, հայ գրականության ամբիոններին, ԿԳՆ կրթության ազգային ինստիտուտին, ուսուցիչներին և բոլոր շահագողիո անձանց՝ ուղեցույցի նախագծի վերաբերյալ հայտնած կարծիքների, ներկայացրած առաջարկությունների և դիտողությունների համար, որոնք հաշվի են առնվել ուղեցույցի ներկա տարբերակում:

Հ 282 Հայոց լեզու և հայ գրականություն: Պետական ավարտական, միասնական և բանավոր քննությունների ուղեցույց: Գնահատման և թեստավորման կենտրոն

ԳՄԴ. 74.2+81.2Հ+83.3Հ

ISBN 978 – 9939 – 842 – 06 – 6

©Գնահատման և թեստավորման կենտրոն 2018 թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան	4
Թեստի կառուցվածքը	5
Առաջադրանքների կառուցվածքային տեսակները	6
Թեստային առաջադրանքներում և հարցարերթերում ընդգրկվող նյութը	8
Հայոց լեզու	8
Հայ գրականություն	12
Հեղինակներ և ստեղծագործություններ	14
Պատասխանների ձևաբույրը	24
Կենտրոնացված (բանավոր) քննություն	25
Հանձնարարվող գրականություն	26

ՆԱԽԱԲԱՆ

Ուղեցույցում ներկայացվում են 2019 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների թեստի կառուցվածքը, տրվում են առաջադրանքների բեմատիկ, բովանդակային և կառուցվածքային տեսակների համանասնությունը, առաջադրանքների կառուցվածքային տիպերը, դրանց լուծման եղանակների և պատասխանների՝ ձևաբղում լրացման կարգի բացատրությունները, առաջադրանքներում ընդգրկվելիք ծրագրային նյութի շրջանակները, պատասխանների ձևաբույրը, կենտրոնացված (բանավոր) քննության հարցաթերթի նմուշ, պատասխանի գնահատման չափանիշները և բողոքարկման կարգը:

Հայոց լեզվի և հայ գրականության շտեմարանները, պետական ավարտական և միասնական քննությունների թեստերը և կենտրոնացված (բանավոր) քննությունների հարցաթերթերը կազմվում են՝ համաձայն ուղեցույցի:

Քննական թեստերը կազմվում են «Ծտեմարաններում» առկա առաջադրանքներից և «Ծտեմարանների» առաջադրանքների հիմքի վրա կազմված նոր առաջադրանքներից:

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର

ԵՐԵՎԱՆ ՍՈւյնության պահպանի բաժնի կամաց առաջարկը կազմությունը է՝ ուղարկելով առաջարկագիրը ՀՀ Կառավարության նախարարին՝ առաջարկագիրը ստուգական քայլության մեջ մտնելու համար:

Ա նաևարտության 50 առաջարկությունը										Բ նաևարտության 20 առաջարկությունը					(բարեցող 9) ճշուափի դիմուցանություն		
Կառուցրածքային այլակներ			Կառուցրածքային այլակներ			Կառուցրածքային այլակներ			Կառուցրածքային այլակներ			Կառուցրածքային այլակներ			Հնար-մանը պարունակած թվաքանակը		
Հնար-մանի	I տեսակ	II տեսակ	Հնար-մանի	I տեսակ	II տեսակ	Հնար-մանի	I տեսակ	II տեսակ	Հնար-մանի	I տեսակ	II տեսակ	Հնար-մանի	Հնար-մանի	Հնար-մանի	Հնար-մանը պարունակած թվաքանակը	Հնար-մանը պարունակած թվաքանակը	
Հնար-մանը սահմանադրաժմանը համապատասխանությունը	6	1	1	6	1	1	8	2	2	1	1	1	3	3	3	11	11
Բարձրացնելու աշխատավորությունը	6	1	1	8	1	1	8	2	2	1	1	1	3	3	3	11	11
Անսպասարակությունը	8	1	1	7	1	1	10	3	3	1	1	1	4	4	4	14	14
Հնար-մանը սահմանադրաժմանը համապատասխանությունը	7	1	1	9	1	1	9	3	3	1	1	1	4	4	4	13	13
Հնար-մանը սահմանադրաժմանը համապատասխանությունը	1	1	1	1	1	2	2	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1	1	1	3	3
Հնար-մանը սահմանադրաժմանը համապատասխանությունը	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1	1	1	2	2
Ուսումնական գործությունը	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	0	0	0	1	1
Ենթակա գործությունը	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	0	0	0	1	1
Գրանցումը սահմանադրաժմանը համապատասխանությունը	8	1	1	10	1	1	10	2/1	2/1	1/0	1/0	1/0	2	2	2	12	12
Կառուցրածքային այլակներ	38	6	6	50	12	3	3	3	3	3	3	3	18	18	18	2	70

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Հնարքովի պատասխանով առաջադրանքներ

Կառուցվածքը: Տրվում է պատասխանի չըս տարբերակ, որոնցից միայն մեկն է ճիշտ:

Նմուշ. Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում ե.

- 1) վեր-լակ, պո-զիա, վայր-ջը, պատն-շ
- 2) երբկից-, ան-լանելի, միջօր-, նոր-կ
- 3) ան-թկա, հն-արան, բազմ-րանգ, տի-զերք
- 4) առ-րես, շք-րք, ձյունագ-ս, մանր-

Գնահատման շափանիշը: Ծիշտ պատասխանի համար տրվում է մեկ միավոր, սիսալ պատասխանի կամ պատասխանի բացակայության դեպքում միավոր չի տրվում:

Զևսարդում լրացման կարգը: Տրված չորս վանդակներից նրանում, որը համապատասխանում է ընտրված տարբերակի համարին, դրվում է խ նշանը, այսպես՝

1	
2	
3	
4	X

2. Կարծ պատասխանով առաջադրանքներ

Կառուցվածքը: Տրվում է որևէ նյութ՝ բառաշարը, նախադասություն, տեքստ և այլն, և տվյալ նյութի վերաբերյալ ձևակերպվում է պահանջը կամ հարցը, որի պատասխանը՝ մեկ թիվ կամ մի քանի թվեր, պետք է գրել ինքնուրույն:

|Տարատեսակները.

Խոնաց

Անհրաժեշտ է հաշվել և գրել պահանջին համապատասխանող միավորների թիվը:

Տրվող միավորների առավելագույն քանակը սահմանվում է ըստ լեզվական միավորների տիպի՝ հետևյալ կերպ՝

- բառեր կամ բառակապակցություններ՝ 12,
- բառազույգեր՝ 8,
- նախադասություններ՝ 6,
- ավելի մեծ միավորի կազմում տրված հաշվման ենթակա միավորներ (օրինակ՝ տրված տեքստում գոյականների քանակը)՝ 10:

Նմուշ. Բառակապակցություններից քանի՞ն են դարձվածք.

Ճեղքը բռնել, մարդ դարձնել, ճեղքը պիհն, տեղը դնել, սիրո կախ, միտը պահել, ուորերն ընկնել, ճեղնոց նետել, կրակ կտրել, բակարդն ընկնել, ջուրը զցել, սառույցը շարժել:

Գնահատման չափանիշը: Շիշտ պատասխանի համար տրվում է մեկ միավոր, սխալ պատասխանի կամ պատասխանի բացակայության դեպքում միավոր չի տրվում:

Զևսրդում լրացման կարգը: Պատասխանը կարող է լինել միանիշ կամ երկնիշ թիվ: Տրված վանդակներից յուրաքանչյուրում պետք է գրել մեկ թվանշան:

II տեսակ

Անհրաժեշտ է ընտրել և պահանջին համապատասխանող միավորների համարները:

Տրվող միավորների քանակը չի կարող գերազանցել 9-ը:

Նմուշ. Ο՞ր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա.

1. թշնարուծարան, 2. փորագրություն, 3. աներևութանալ, 4. կցակառույց, 5. վարչարարություն, 6. նախադրություն, 7. միջնարերդ, 8. փախստական, 9. բուժօգնություն:

Գնահատման չափանիշը: Շիշտ և լիարժեք (եթե գտնված են պահանջին համապատասխանող բոլոր միավորները) պատասխանի համար տրվում է մեկ միավոր, սխալ կամ թերի պատասխանի կամ պատասխանի բացակայության դեպքում միավոր չի տրվում:

Զևսրդում լրացման կարգը: Պատասխանը կարող է լինել մեկ թիվ, մի քանի թիվ՝ առավելագույնը՝ 6: Համապատասխան համար(ներ)ի վանդակ(ներ)ում դրվում է չ նշանը, այսպես՝

1	2	3	4	5	6	7	8	9
X	X		X		X	X		

3. Պնդումների փունջ

Նմուշ. Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրիք Շիշտ է, Միսալ է, Զգուեն տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Դերբայները չունեն ոչ մի քերականական կարգ:
2. Հայերենի դերբայները հինգն են:
3. Հարակատար դերբայը ունի ած վերջավորություն:
4. Ոչ բոլոր դեպքերում է բայական արմատով և **ածով** կազմված բառը հարակատար դերբայ:
5. Հարակատար դերբայը գոյականաբար գործածվելիս կարող է հոլովվել, հոդ ստանալ և հոգնակի կազմել:
6. **Ծառահատված տարածք** բառակապակցության մեջ ընդգծված բառը հարակատար դերբայ չէ:

Կառուցվածքը: Որևէ թեմայի (եզրական իրողություն) շուրջ տրվում են 6 պնդում-

Աեր, որոնցից յուրաքանչյուրին հնարավոր է տալ երեք տիպի պատասխան՝ **Ճիշտ** է, **Սխալ** է կամ **Զգիտեմ**: Այս առաջադրանքից հնարավոր է վաստակել առավելագույնը 6 միավոր:

Ճնահատման չափանիշը: Յուրաքանչյուր պնդման դիմաց ճիշտ նշված **Ճիշտ** է կամ **Սխալ** է պատասխանի համար տրվում է մեկական միավոր: **Զգիտեմ** պատասխանի համար միավոր չի տրվում: Յուրաքանչյուր սխալ նշված **Ճիշտ** է կամ **Սխալ** է պատասխանի համար առաջադրանքին տրվելիք միավորներից հանվում է մեկական միավոր: Եթե տրվող և հանվող միավորների քանակը հավասար է, կամ հանվող միավորների թիվը գերազանցում է տրվող միավորների թիվը, ապա առաջադրանքի պատասխանը զնահատվում է 0: Այլ առաջադրանքներից վաստակած միավորներից որևէ միավոր չի հանվում:

Ժնարդրում լրացման կարգը: Տվյալ պնդման դիմացի երեք վանդակներից որևէ մեկում պետք է դնել x նշանը:

Ճիշտ է	Սխալ է	Զգիտեմ
1	X	
2	X	
3	X	
4	X	
5	X	
6		X

ԹԵՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐՄԱՔՆԵՐՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎՈՂ ՆՅՈՒԹԸ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

Թեստային առաջադրանքները կազմվում են հիմնական դպրոցի «Մայրենի» 5-րդ, 6-րդ, «Հայոց լեզու» 7-րդ, 8-րդ, 9-րդ և ավագ դպրոցի բնագիտամաթեմատիկական և ընդհանուր հոսքերի 10-րդ, 11-րդ, 12-րդ դասարանների դասագրքերում ամփոփված ծրագրային նյութի հիմնա վրա:

ՀՆՉՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Ուղղագրություն և ուղղախոսություն

Զայնավորների արտասանություն և ուղղագրություն

Բաղաձայնների ուղղագրություն

Բաղաձայնների տեսակները*¹

Երկինչյունների ուղղագրություն

Կրկնակ բաղաձայնների, և - ի, յ ձայնակապի ուղղագրություն

Սեծատառվ գրություն

Բառերի բաղադրիչների՝ գծիկով, անջատ կամ միասին գրություն

Բառերի այբբենական դասավորություն, տառերի թվային արժեք Վանկ, շեշտ

Զայնավորների և երկինչյունների հնչյունափոխություն

¹ Աստղանիշով տրված թեմաները վերաբերում են միայն բանավոր քննությանը:

ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ինաստարանություն

Բառ, բարիմաստ, բազմիմաստություն, բառի փոխարերական իմաստ, դարձվածքներ, հոնանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ

Բառակազմություն

Արմատ և ածանց, նախածանցներ և վերջածանցներ

Բառերի տեսակներն ըստ կազմության. պարզ, բարդ, ածանցավոր, բարդածանցավոր բառեր

Կրկնավոր, հարադրական, հոդակապով և անհոդակապ բարդություններ

Հապավումներ. տեսակները

Բառապաշար

Բառապաշարի շերտեր. հնարանություններ, օտարարանություններ

Բառագրծածություն

ՉԵՎԱՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հիճք և վերջավորություն, ձևույթներ

Խոսքի մասեր

Գոյական. հասով և հասարակ, ամանանիշ և իրամիշ գոյականներ, գոյականի որոշյալ և անորոշ առումներ, գոյականի թիվը, հոգնակիի կազմությունը. անհապան և անհոգնական, հավաքական գոյականներ, գոյականի հոլովումները², ներքին, արտաքին, այլան, գոյականի հոլովները

Ածական. տեսակները՝ որակական և հարաբերական. որակական ածականների համեմատությամբ աստիճանները

Թվական. տեսակները՝ քանակական, դասական, բաշխական, կոտորակային

Դերանուն. տեսակները՝ անձնական, ցուցական, փոխադրձ, հարցական, հարաբերական, որոշյալ, անորոշ, ժիստական. դրանց թերականական հատկանիշները, հողեր

Բայ. բայի կազմությունը. բայածանցներ, բայի սեռը, դերբայներ (անկախ դերբայներ) և ձևաբայեր (կախյալ դերբայներ) խոնարհման տեսակները (ա, ե), դիմավոր ձևեր (դեմք, թիվ, ժամանակ, եղանակ), բայի խոնարհումը՝ դրական և ժիստական, բայի խոնարհման հարացույցը (պարզ և բաղադրյալ ժամանակաձևեր), անկանոն և պակասավոր բայեր

Սակրայ. տեսակները՝ տեղի, ժամանակի, ձեփ, չափ ու քանակի. ընդհանրական մակրայներ

Կապ. նախադրություններ, հետադրություններ. հոլովառությունը

Ծաղկացած. տեսակները՝ համարասական և տորաբասական, մենադիր, կրկնադիր և զուգադիր

Զայնարկություն. տեսակները՝ զգացական, կոչական, նմանաձայնական

Վերաբերական. տեսակները՝ հաստատական, ժիստական, երկրայական,

սաստկական, սահմանափակման

Քերականական ճիշտ և սխալ ձևեր

Ձևարանական վերլուծություն

² Գոյականի հոլովումը որոշվում է նրա եզակի թվով:

ԾԱՐԱՀՅՈՒԽՈՒԹՅՈՒՆ

Քառակապակցություն

Կապակցության միջոցներ և եղանակներ. շարտասություն, խնդրառություն, համաձայնություն

Նախադասություն

Նախադասության կառուցվածքային տեսակները՝ երկկազմ և միակազմ, համառոտ և ընդարձակ, քերի և լիակազմ

Նախադասության անդամներ

Ենթակա. արտահայտությունը

Ստորագյալ. տեսակները՝ պարզ և բարարյալ. դրանց արտահայտությունը

Ենթակայի և ստորագյալի համաձայնությունը

Գոյականական անդամի լրացումներ

Որոշիչ. արտահայտությունը

Հատկացոցիչ. արտահայտությունը

Բացահայտիչ. տեսակները՝ բուն, մասնական և մասնավորող պարագայական

Բայական անդամի լրացումներ

Խնդիրներ. տեսակները՝ ուղիղ, ներգրծող, անջատման, հանգման, միջոցի, վերաբերության. դրանց արտահայտությունը

Պարագաներ. տեսակները՝ տեղի, ժամանակի, ձևի, չափ ու քանակի, պատճառի, պայմանի, նպատակի, հիմունքի և գիշման. դրանց արտահայտությունը

Բազմակի անդամներ

Դերքայական դարձված

Նախադասության շարակերտական վերլուծություն

Բարդ նախադասություն. տեսակները՝ համադասական և ստորադասական.

բարդ ստորադասական նախադասությունների ենթատեսակները*

Գերադաս և ստորադաս նախադասություններ, դրանց կապակցումը (շաղկապներ և հարաբերական դերանուններ)

Ստորադաս նախադասության բնույթը (պաշտոնը)

Բարդ նախադասության գծապատկեր

Փոխակերպում. պարզ (դերքայական դարձվածով) և բարդ նախադասությունների, ուղղակի և անուղղակի խոսքի

Կետադրություն

ՈՇԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ՝ մակդիր, համեմատություն, անձնավորում, փոխարերություն, չափազանցություն, բաղաձայնույթ, շրջադասություն, հակադրություն

Գործառական ոճեր՝ առօրյա-խոսակցական, գիտական, վարչական,

գեղարվեստական, հրապարակախոսական

ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԽՈՍՔ

Պարբերությունների կամ նախադասությունների դասավորում

Տեքստին իմաստով հակասող (չհակասող), իմաստից բխող (չբխող) մտքի հայտնաբերում

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԻՏԵԼՔՆԵՐ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՄԱՍԻՆ

Հայերենի գարզացման փուլերը, արևելահայերենի և արևմտահայերենի բառապաշարային և թերականական տարրերությունները

Լեզուների ցեղակցությունը

Հայ և օտարազգի հայագետներ

Բառարանագրություն

Բառարանների տեսակները և նրանց կազմության սկզբունքները

Առաջադրանքներում չեմ ընդգրկվի՝

Ուղղագրությունից՝ և ուղղախոսությունից՝

1. ուղղագրուկան գուգաձևությունները
2. բարաձայների և երկինչյունների արտասանությունը
3. օտար ծագմամբ հասարակ և հասուլ անունների շեշտադրությունը
4. սողաղարձը

Բառագիտությունից՝

1. մենիմաստ և բազմիմաստ բառերի տարրերակումը
2. նոյնարմատ և համահունչ համանունները
3. խոսակցական, հազվալենագործածվող, հնացած, դիպվածային, կեղծ գրական բառերը, հասարակաբանությունները
4. բարացած ածանցները
5. հարադրական բարդությունների տարրերակումը բառակապակցություններից
6. իսկական և կցական բարդությունների տարրերակումը
7. համառոտագրությունը

Ձևաբանությունից՝

1. սեռական հոլովկ տրականից (բացի դերանվանական հոլովկումից) և հայցականը ուրբականից և տրականից տարրերակելը
2. որակական և հարաբերական ածականների տարրերակումը
3. ժամանակաձևերի ոճական կիրառությունները
4. արգելական հրամայականի գուգաձևությունները
5. երկրորդական բաղադրյալ ժամանակաձևերը
6. վերաբերականների այլ տեսակները,

Շարահյուսությունից՝

1. լրջական նախադասությունը
2. հրամայական նախադասության արտահայտության ձևերը՝ բացի հրամայական եղանակով կազմվածներից և անդեմ նախադասությունների
3. առդրությունը
4. համատեռ և տարատեռ որոշիչների ճանաչումը, դրանց տարրերակումը և կետադրումը
5. սեռականվ որոշչի և դերանվան որոշչի իմացությունը
6. բազմակի ստորոգյալ և միավորյալ նախադասությունը
7. մասնական ուղիղ խնդիրը

8. Վերաբերականների տրոհումը՝ բացի հանրահայտ և ակնհայտ դեպքերից
9. համադասական նախադասության տեսակները
10. Կետադրական գուգածնությունները

Ոճազիտությունից ու տեքստարանությունից՝

1. իրադարական, անհատական և հերինակային ոճերը
2. գործառական ոճերի ենթատեսակները
3. շարադրանքի (տեքստի) տեսակները և կառուցվածքը
4. տեղեկատվական ժանրերը
5. գործնական գրույրունները
6. լրատվական ժանրերը

Հայոց լեզվի մասին ընդհանուր գիտելիքից՝

1. գրաբարի, միջին հայերենի, բարբառների քերականական առանձ-նահատկությունները
2. աշխարհաբարի ենթաշրջանները

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջադրանքները ներառում են հայ գրականության ավագ դպրոցի դասագրքերի այն նյութերը, որոնք ընդհանուր են բոլոր հոսքերի դասագրքերում, ինչպես նաև 7-9-րդ դասարաններում ուսումնասիրված այն ստեղծագործությունները, որոնք նշված են պարտադիր ընթերցանության ցանկում:

Ծրչանակարտը կամ դիմորդը պարտավոր է կարդալ հանձնարարվող գեղարվեստական գրականությունը և անզիր սովորել այն բանաստեղծություններն ու հաստվածները, որոնք նախատեսվում են ողեցոյցում գետեղված ցանկով:

Հայ կարուր է հայ գրականությունից քննական թեստերում ընդգրկվող նյութի սահմանների որոշարկման խնդիրը: Ավագ դպրոցի հումանիտար և ընդհանուր, բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի դասագրքերը գործների և նրանց գործերի ընդգրկման առումներով ունեն զգայի տարրերություններ: Նկատի ունենալով այս հանգանանքը՝ թեստերում կարող են ընդգրկվել միայն այն գրույները և այն գործերը, որոնք ընդհանուր են ավագ դպրոցի բոլոր հոսքերի դասագրքերում: Միայն մեկ հոսքի դասագրքում ներառված, սակայն հայ գրականության դասական բարձրարժեք նմուշներ համարվող մի քանի ստեղծագործության համար բացառություն է արվել: Նպատակահարմար է գտնվել նաև առաջադրանքներում ընտրողաբար ներառել նաև հիմնական դպրոցի 7-9-րդ դասարանների՝ հայ գրականության դասագրքերի մի շարք հետինակներ և առանցքային գործեր:

Ողեցոյցում նշված՝ պարտադիր ընթերցանության և անզիր հանձնարարվող ստեղծագործությունների վերաբերյալ կարող են տրվել թեմատիկ-բովանդակային տարաբնույթ հարցեր: «Ընդհանուր իմացության համար» սյունակում նշված ստեղծագործությունների վերաբերյալ կարող են տրվել միայն ընդհանուր, ճանաչողական բնույթի հարցեր: Այսպես՝ դիմորդը պարտավոր է իմանալ, որ «Վարք Մաշտոցի» երկը հեղինակել է Վ դարի պատմիչ Կորյունը, որ այն պատկանում է վարքագործության ժանրին և ներկայացնում է Մաշտոցի կյանքի կարևորագույն դրվագները: Սակայն այդ երկի կառուցվածքի իմացություն կամ որևէ հատվածի ճանաչում նրանցից չի կարող պահանջվել: «Նորագույն շրջանի հայ

գրականություն», «Ավյուղահայ գրականություն», «Օտարագիր հայ գրողներ» բաժինների վերաբերյալ կարող են տրվել միայն հետևյալ տիպի հարցեր՝ գրողի ճանաչում, նրա ժամանակաշրջանի իմացություն:

Հայ գրականության նյութի իմացությունը ստուգվում է հետևյալ շրջանակներում՝ հայ գրականության հիմնական շրջափուլերի, արևելահայ և արևմտահայ հատվածների և դրանց առանձնահատկությունների իմացություն, գրողի ապրած ժամանակաշրջանի ճանաչում, հայ մշակույթի և գրականության նշանավոր իրադարձությունների, կրօջախնների, պարբերականների կատարած դերի, հիմնադրման տարեթվերի իմացություն, գրողների կենսագրական կարևորագույն տվյալների, ծննդյան և մահվան թվականների իմացություն, կեղծամսվամբ հայտնի հեղինակների հսկական անուն-ազգանունների ճանաչում, գրողների ծավալած գրական-հասարակական գործունեության իմացություն՝³

1. գրողի ստեղծագործության ընդհանուր բնութագրի իմացություն, կարևորագույն երկերի, ժողովածուների, հոդվածների վերնագրերի, դրանց ընդհանուր բովանդակության, ինչպես նաև ստեղծման տարեթվերի (երբեմն՝ ժամանակաշրջանի), սկզբնաշրջանների, ստեղծման շարժադրինների իմացություն, թեմատիկ, ժանրային և կառուցվածքային բնորոշում,
2. ստեղծագործությունների գիսավոր հերոսների անունների, նրանց բնութագրական հատկանիշների, այլ հերոսների հետ ունեցած առնչությունների, միջավայրի իմացություն,
3. գրական երկի այլուժեի, նրա կարևորագույն դրվագների իմացություն, ստեղծագործության որևէ առանցքային հատվածի, բնութագրական որևէ խոսքի (հերոսների կամ հեղինակի) ճանաչում,
4. տարբեր ստեղծագործությունների առնչությունների իմացություն,
5. հեղինակի կամ նրա ստեղծագործության վերաբերյալ որևէ նշանավոր ասույթի, բնութագրական խոսքի ճանաչում,
6. անզիր հանձնարարվող նյութի իմացություն (տողերի դասավորություն, բաց թողնված որևէ բառի կամ տողի տեղադրում, բանաստեղծության տողերի կամ տեսերի քանակի իմացություն),
7. գրական ուղղությունների, դրանց հիմնական առանձնահատկությունների իմացություն, գրողի դասանած գրական ուղղության ճանաչում,
8. գրական տեսակների (ժանրերի), շափածոյի տաղաշափական կառուցվածքի, բանաստեղծական կայուն ձևերի (հայրենի, ստնետ, արիմետ, գազել, քառյակ և այլն) ճանաչում, դրանց տարբերիչ գծերի իմացություն:

³ Հատկապես կարևորվում է այն գրողների կենսագրական տվյալների իմացությունը, որոնք առավել նշանակալի դեր են կատարել հայ գրականության պատմության մեջ (օրինակ՝ Գրիգոր Նարեկացի, Խ. Արովյան, Մ. Նարանյան, Հովհ. Թումանյան, Ավ. Խասհակյան, Վ. Տերյան, Ե. Չարենց և այլը): Նշված գրողների ոչ միայն ծննդյան և մահվան տարեթվերի, այլև կյանքի նշանակալի դրվագների իմացությունը կարևոր է հայ գրական-գեղարվեստական գործընթացի առավել ժիշտ և ամբողջական ընկալման համար:

ՀԵՂԻՆԱՎԱՆԲԻ ԵՎ ՍՏԵՂԻՏԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԵՂԻՆԱՎԱՆԲԻ		ԸՆԹԱՐԱԿԱՆԻՉՅՅԱՆ, ՀԱՅՄԱ	ԱԶԳԻՔ ԽԱՍԱՎՈՒՌ ՀԱՅՄԱ	ԸՆԴՀԱՐԱԿՈՒՐ ԻՄԱՅՈՒՅՆԵՐ
Մովսես Խորենացի	<p>1. «Հայոց պատմություն»ից Հայկի և Բիթի, Ալու Գեղեցիկի և Համիրամի, Վահագին, Տիզումի և Աթոսհակի, Արտաշեփի և Արտավազոփի մասին</p> <p>2. «Ուրբ»</p> <p>3. Գերը երօրդ, զլոր լու. «Երածնի Մաթ Մատուսի մասին», զլոր ԾՅ. «Դասինսան նշանագրերի մասին», զլոր ԾԶ. «Մարդուսի նշանագրերի մասին, որ արթիշին երկնային շնորհու»</p>	<p>1. «Թթվական և նոր աճու փառք .....» բաներից վեմն «Արժանի զրոյ իշխանակիր» բաները (զրոյ ար)</p> <p>2. «Վահագինի ծննդով» (զրոյար)</p> <p>3. «Քեզ ատն, այր քաջ Արտաշեն»» (զրաբար)</p> <p>4. «Հեծու արի արքայն. ....» (զրաբար)</p>	<p>«Հայոր Մաշտոցի»</p>	
Կորյուն				
Ազգաբնակուր				«Հայոց պատմություն»
Փալատու Բուզանդ				«Հայոց պատմություն»
Եղիշեն				«Տարբանձի և հայոց պատմությունի մասին»
Ղազար Փարպեցի				«Հայոց պատմություն»
«Սաման Ծմեր»-ի համահավաք բանակը՝ «Մատնեցի Դավիթ» խորագույն				

<p>Գրիգոր Նարեկացի</p>	<p>1. «Տաղ Վայրավասի» 2. «Մեղմիք օնուցան» 3. «Սատար տրիդարյան», բան զ, հանված է («Նորակիքը մաս- յան պատրիքը ուն...» տողի միջն և «ամառապատ մածի բարե- գրութան դիմինքն համար» տողը), բայց ժամկան Ա («Ելայացան և մա- րգի բորբ չպարագան ու տախան- ի...» տողի միջն և «Տաղ փոքրի հին, լոյս յ հավաքին...»)</p>	<p>1. «Տաղ Վայրավասի» 2. «Մեղմիք օնուցան» 3. «Սատար տրիդարյան» 4. «Ունիւն և Յոր ենք»</p>	<p>1. «Արց և մոշուն» 2. «Բարձրականին և Սոկմ» 3. «Ըստակը և Լուսինը» 4. «Ունիւն և Յոր ենք»</p>
<p>Մարտամ Ազգեցի</p>	<p>1. «Երմաստան զիմնելոց» 2. «Եշշան և այրի կին» 3. «Եղուն և ճին»</p>	<p>1. «Գանձառա» 2. «Բան պիտուղի»</p>	<p>Համալսած «Գանձառա» կը («Միկ ի պատմաց սպանութիւնից ոտքից միջն և «Մկրն նաև իրուսի տողը տողը»)</p>
<p>Նահասան Զորյակ</p>	<p>1. «Եղին ո հասպար թիրին» 2. «Գուրցողի ի վեր կուզք» 3. «Երեկ ջուրեկու բարդը» 4. «Արտադր. թեզ բան մի կասմ» 5. «Շաճ - ամ զիմ դարիպարթիմ» 6. «Ամեման, կուօսն, մամասի ք» 7. «Ես չեմքարի մորճ մ' կը»</p>	<p>1. «Ես աշը ո դր այս, հոգի» 2. «Բամի ո քակի՝ ասամ, զիմ հարին,...» 3. «Եցր սկըն ի յաշխարի եկա»</p>	

Սպար-Նովա	1. «Դոմ Են զվեսն իմ ճանառն ին» 2. «Աշխարհն սես Ֆու քաշի» 3. «Թանան աշխար պատու կա» 4. «Աշխար Ծի փակցուու Ե»	«Վեր Հայոստամի», «Հայոստամի», առաջին երրորդ գրիսմինը	1. «Եղանակը բայց արք կա երգը» 2. «Մամկան ուի որել» «Ժանակը պահ արք կա երգը» (առաջին 8 բառապոր)	1. «Մարտակը կա» 2. «Տիկինիկը»
Խ. Արուման	1. «Խոտաբից առև եղա երգ» 2. «Մամկան ուի որել»	«Ժանակը պահ արք կա երգը» «Մարտակը կա»		
Մ. Նարանցան				
Պ. Ղուրյան	1. «Սիրեկ» 2. «Տիրումիք»	1. «Ըն ճակ» 2. «Ըն զալիք»		
Ր. Քիչիկի		«Ասանկի»		
Հ. Պարմեյան	«Ուծուականի մորակամներ»			«Թարատառ սպասության առմանը»

Սորասմ	«Գողգ Մարզականմիք»		1. «Խորիրարակոր միահամեմիք» 2. «Նոյի աօբակլը» 3. «Արաքալը» 4. «Ուուզմիք»
Ծիրամգարի	1. «Քնոս» 2. «Թատվի համար» 3. «Վրախաղը»		1. «Նամաս» 2. «Չար ովի» («Յալապար»)
Նար-Դռու	1. «Ես և նա» 2. «Ներ օրիրից մեկը»		1. «Մեր բառը» պատմածաշարը* ⁵ 2. «Սպասիված առավիճեն»
Գ. Զերբար	1. «Աի նիս» 2. «Հարուրմ» 3. «Փոտսա» 4. «Այրին» 5. «Ծիստին պարուրը»		«Երշակին նակր»*
Հ. Թումանյան	1. «Հայրմիխիս հեա» 2. «Անուշ» 3. «Ժմկաքի կումիք» 4. «Փարթևինա» 5. «Գիշեն վերջ» 6. «Գիշեն» 7. «Քաջ Նազար»		1. «Անուշ» (նախարար) 2. «Ժրմանիքի ստոմը» (նախարարամ) 3. «Փարթևինա» («Էւակս սեաս շաս տարինիք...» տողից մինչև վերջ) 4. «Հարոց ինոմինամ» 5. բայսին միելից

5 Այս բաժնում ասողամիշտ տրված են դրամակիր բնույթու համաձայն մերի համաձայն համարվում են որևէ անքանամուրային նյութեր:

	<p>«Տիեզերքում ասովածային...»</p> <p>«Կյանքս արի իրապարակ», «Եմ կմոնքիմ...»</p> <p>«Քեռամն արմտ նարբակը եմ աճրան...»</p> <p>«Աշխամ աճախն ո զամախն»</p> <p>«Ոմէն զի սկսու...»</p> <p>«Ե՞ յ աջահ մարր»</p> <p>«Եմ աշխարիքը աճեն օր»</p> <p>«Հիմք բացի են համդիա»</p> <p>«Լուրջ հետ մի անկում»</p> <p>«Ժնչան ցալ են տեսել ևս»</p> <p>«Երթու շիրի իրար կից»</p>	
Ակ. Իսահական	<p>1. «Ա-նոր ամսեր»</p> <p>2. «Է՛յ, շան-հայրեմիք»</p> <p>3. «Օտար, աճայի ճամփակի կրա»</p> <p>4. «Մի պատմինեղս և մեր գուսամնոր»</p> <p>5. «Հայրեմիք» («Ֆորենի ծիսամ պրակի միջման»)</p> <p>6. «Համբաժական սերք»</p> <p>7. «Հայրենի հողով»</p> <p>8. «Արո-Լալա Մահարի»</p> <p>9. «Լիիթ»</p> <p>10. «Համբականի շիրովով»</p> <p>11. «Սատիի վերջն զարման»</p>	<p>1. «Գալիննայոմ»</p> <p>2. «Արագածիմ»</p> <p>3. «Մի օրսանին արջիկ տեսա»</p> <p>4. «Արո-Լալա Մահարի»</p> <p>«Երրորդ սորտու»-ի սկզբից 22 տող (մինչև «.. և քառա հուն աշխարին ահալոր շիհմն» տող)</p> <p>1. «Դարձրու լացիք»</p> <p>2. «Ասպահին սերը»</p>

Դ.Վարուժան 1. «Հարճ» 2. «Արտելում իրավերը»	1. «Զո՞ն» 2. «Համձք կը ժողվեմ» 3. «Ցողովամի ծովեր»	1. «Հիման Ե» 2. «Նմանախ» 3. «Անի՞ն ավերակնեռուն մեջ» 4. «Կիմիկան նախիդերբան» 5. «Չարդը»* 6. «Նախառայլացան» 7. «Առաջին Ժիներ»
L.Ծակիր «Հիմ աստվածներ»	«Հիմ աստվածներ» Միանալիք	«Հիմ աստվածներ» ից «Իջե՞ք, իշե՞ք, եպաօմե՞ք» հասովածի 1. «Դրազգագնորդն» 2. «Հայոթիւններ» 3. «Հրօնեսարփի և հմային ջաներ»
Մ.Մեծառեցի 1. «Արևին» 2. «Նախակներ» 3. «Հյուրը»	1. «Վայրկան» 2. «Միրեկը» («Գիշերն ամոյլ է...») 3. «Աքախաններու շուքին տակ» 4. «Երազ օրեր»	1. «Հնրան պարզ գիշեր»* 2. «Մարտնիւնը»* 3. «Բիշեմունը»* 4. «Տո՛ւ դի ինձին, Տեղ...»* 5. «Հովը»*
Վ.Տեղեկացի	1. «Աշման մնական» 2. «Ուկենամուկան ենախ» 3. «Ին խարաս երեկան է իհնա» 4. «Կարսուկ» 5. «Հրամեշովի գազեր» 6. «Որսն Լաների ողիմ» 7. «Իջնան է գիշերն ամօքոք ու նրիմ» 8. «Սի խառնեք մեզ ձեր վայրի արջի ցնեկորիմ»	1. «Տիրություն» 2. «Բայս» 3. «Գայում» 4. «Մի թէ վերջին պյուռան եմ ես» 5. «Կայուժութէ դարձեն եմ ես սպան»

<p>Ա. Եամենաց</p> <ol style="list-style-type: none"> «Տարածան» շպարը «Անկուբագիր» («Ի՞ն մասկան օդը...») «Մանվան տեսիք» («Օրբեան թված բավարարակի...») «Դամբանական տառապեն» «Մարդունը ինքը պարևած» «Գալիքունքը տղամ» «Մշակնեալ հանդիպան Պետականակիրական տարոցուն» «Դեսի լուսը Սաման» «Հարգանգողի ճամփարենեն» 	<p>Ա. Գևարգյան</p> <ol style="list-style-type: none"> «Վարանակը» «Վկնուրը» 	<p>Ա. Բակունին</p> <ol style="list-style-type: none"> «Մքնաց» «Խորափակի առջիկը» «Միակը» «Ալիքան մանաշակ» «Մինածուի չորտը»* «Սպիտի ձիվ» 	<p>Սա. Զորիսն *</p> <ol style="list-style-type: none"> «Խնձորի աղիքն»* «Պատկանագն»*
<p>Ա. Եամենաց</p> <ol style="list-style-type: none"> «Վահագան» «Անկուբագիր» «Մանվան տեսիք» («Օրբեան թված բավարարակի...») «Դամբանական տառապեն» «Մարդունը ինքը պարևած» «Գալիքունքը տղամ» «Մշակնեալ հանդիպան Պետականակիրական տարոցուն» «Դեսի լուսը Սաման» «Հարգանգողի ճամփարենեն» 	<p>Ա. Գևարգյան</p> <ol style="list-style-type: none"> «Վարանակը» «Վկնուրը» 	<p>Ա. Բակունին</p> <ol style="list-style-type: none"> «Մքնաց» «Խորափակի առջիկը» «Միակը» «Ալիքան մանաշակ» «Մինածուի չորտը»* «Սպիտի ձիվ» 	<p>Սա. Զորիսն *</p> <ol style="list-style-type: none"> «Խնձորի աղիքն»* «Պատկանագն»*

Կ. Զարյան			«Նախը լեռան վրա»
Ը. Շահնար	«Նախաճշ ստանց եղիք»		
Գ. Մահամբ	«Ծաղկած վշապարեր»		«Այլիդ այգեստամենք»
Ն. Զորյան			«Արա Գեղեցին»
Հ. Ժիրապ	1. «Մայր» 2. «Մայրս ինքրիկ...» 3. «Քիրիսկան»	1. «Թագադրում» 2. «Գարմանամուտ» 3. «Հայ ժողովովին երգ» 4. «Կուզենի մատն վի քարի վրա» 5. «Երականում»	
Հ. Մահրոս	1. «Իշակ սարսակը բաշտում» 2. «Քարսափը» 3. «Մասրենիք» 4. «Անձրիւ» 5. «Դասկը» 6. «Չես ասի ոչ մի բառու» 7. «Անման սավան» 8. «Այր ես իշչպիս...»	1. «Միտառում» 2. «Օրի մթեց...»	
Պ. Մանկ			«Անրինի զամանակում» պահից երկու խոտված («Ղորամց եղմումնեսն», մխած «Գարնա էր Շենքծ անս...»տողից պիլան 26-րդ տողը, «Ուրամց կրաազրուժնամ», մխօքը՝ 13 տող)

յամիկուն յունացածունեցի և քահանեկի և լեռտէուներկան եւս յաճանին սրբազնութեանը և բազուքը «զ յաւմաքով և տափէք ու դու ամապայ մ աժդակունցով յն իսկը վիճակ ու դուշով յասքարուստ յունացածունեցի սրբազնութեանը մնապալով զուգ մնապալով զուգ մ նվազաւունցուգուգ մնա նմակաւունցուգուգ վկասաւունցուգուգ Վ խօսպաց վկասի»

«Յաւմաք ու մառկ»	Ա. Ստիլիանիկով
«Ենուուք»	Ա. Չափանով
«Իրավունք»	Սամվել Ե. Գ.
«Ճիկ Վիճուալ»	Սոմենիկով

Երեքտիւստուն յանձնացունեցի վաճառին յունացածունեցի բանավաճառ յաճանութեանը քպուր մինչև

(մեկցօղիուուք գոյնին յունացածինուուք յունացածունեցի վիճանուուք ուժ-Հ «զ յաւմաքով և տափէք ու դու ամապայ մ աժդակունցուգուգ յն անմակաւունցուգուգ» 4. «Տեսմուշ» «Ճպիկուուք» «Անշանու Շայշուհ» «Դիմու յացըՀՈ» «Ժիմէմինա ծյամաւ» 1. «Վ»	Վ. Շահնազար
2.	Պատմուածուուն

Նկարագրություն	Օպերատորի համարված սեղանի նույնացման համար	Առաջնային սեղանի նույնացման համար
1.	Ա. Անձնագիր	1. Հ. Օշական
2.	Ա. Կառավարության համարակալիք	2. Բ. Շ. Ուռուսով
3.	Գ. Բնակչության համարակալիք	3. Հ. Գրիգորյան
4.	Հ. Հանունը և հաստիքային տվյալները	4. Հ. Մանուկյան
5.	Բ. Վարչական համարակալիք	5. Լ. Գուրզեան
6.	Դ. Վարչական համարակալիք	6. Ա. Վարդակյան
7.	Գ. Հանունը և հաստիքային տվյալները	7. Ա. Վարդակյան
8.	Հ. Հանունը և հաստիքային տվյալները	8. Ա. Վարդակյան
9.	Ճ. Անձնագիր	9. Ա. Վարդակյան
10.	Թ. Վարչական համարակալիք	10. Ա. Վարդակյան
11.	Ս. Առաջնային սեղանի նույնացման համար	11. Ա. Վարդակյան

ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՐԻ ԶԵՎԱԹՈՒՂԹԸ

2019թ. միասնական թվություն

**Պատասխանների ձևաթուղթ
Հայոց լեզու և Հայ գրականություն**

ազգանուն

անձնական համար

անուն

հայրանուն

0 1

Թեսություն №

1	2	3	4
---	---	---	---

Ընտրություն

Ընտրությունի պատասխանով առաջադրանքներ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1																			1
2																			2
3																			3
4																			4

Պատասխանի համարը

1	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1																		1
2																		2
3																		3
4																		4

Կարճ պատասխանով առաջադրանքներ

39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Պատասխանի համարը

51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1																							
2																							
3																							
4																							

Պատասխանի համարը

69	Պատրամների փունջ						Ամրող ձևադրթում միակ նշված պատասխանների փոխեր տեղը	Ընտրությունի պատասխանով առաջադրանքներ	
	1	2	3	4	5	6			
Ճիշտ է:									
Այսու է:									
Զգիտնմ:									
1							1		
2							2		
3							3		
4							4		
Ճիշտ է:									
Այսու է:									
Զգիտնմ:									
1							1		
2							2		
3							3		
4							4		
Նորմ	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Այսադրությունը այս նախադասությունը

Ծանոթ եմ բնակչության կարգին:

ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՎԱԾ (ԲԱՆԱՎՈՐ) ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻ ՆՄՈՒԾ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԹԵՍԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ 2018

Թ. ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՎԻ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ԲԱՆԱՎՈՐ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՔՆՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ N ...

1. Խ. Արովյանի «Վերը Հայաստանի» վեայի «Հառաջարանում» արձարձկած հիմնախնդիրները
2. Հ. Սահյանի քնարերգության ընդհանուր բնութագիրը. «Օրը մքնեց» «Պապը» բանաստեղծությունները
3. Անորոշ և համակատար դերայները. նրանց կազմությունը, ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները
4. Նախադասության վերլուծություն

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՀԱՆՁԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ .....

4-ՐԴ ՀԱՐՑԻ ՀԱՍՄԱՐ ՏՐԱՍՍՈՐՎՈՂ ՆԱԽԱԴԱՍՈՒԹՅԱՆ ՆՄՈՒԾ

N ...

Արտագրել նախադասությունը, կազմել գծապատկերը, վերլուծել ձևաբանորեն և շարահյուսութեան:

Երեկոյան, եթի անակնկալ պատահած ինչ-որ հորդարուխ առյուղու մոտ բանակը կանգ առավ գիշերելու, Զարարիան մի փոքրիկ ջոկատ ուղարկեց, որ մոտակա որևէ զյուղից սննդամբերը և ուղեկցորդ ճարի, որպիս կարծում էր, թե շեղվել են ճանապարհից:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻԾՆԵՐԸ ԵՎ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

Պատասխանը գնահատվում է 20 միավորանոց համակարգով: Յուրաքանչյուր հարցի հանար տրվում է առավելագույնը 5 միավոր:

Գնահատականի հետ անհամաձայնության դեպքում նախագահի կողմից դիմորդին տրվում են հարցեր ուղեցույցով նախատեալած ծրագրի շրջանակ-ներում:

Դիմորդը կարող է բողոքարկել գնահատականը մինչև քննասենյակից դուրս գալը:

Հանձնարարվող գրականություն

1. Հանրակրթական դպրոցի 5-12-րդ դասարանների՝ ՀՀ ԿԳՆ կողմից հաստատված հայոց լեզվի և հայ գրականության դասագրքեր⁴:
2. Էդ. Աղայան, Արդի հայերենի բացատրական բառարան, Եր., 1976:
3. Փ. Մելքիսեդեկ, Հայերենի ուղղագրական նոր բառարան, Եր., 2013:
4. Ք. Սուրիհայյան, Հայոց լեզվի դպրոցական դարձվածաբանական բառարան, Եր., 2013:
5. Ա. Սուրիհայյան, Ս. Գալստյան, Հայոց լեզվի դարձվածաբանական բառարան, Եր., 1975:
6. Ա. Սուրիհայյան, Հայոց լեզվի հոմանիշների դպրոցական-ուսումնական բառարան, Եր., 2005:
7. Ք. Սուրիհայյան, Հայոց լեզվի հոմանիշների բացատրական ուսումնական բառարան, Եր., 2014:
8. Ռ. Շալունց, Համանունների դպրոցական բառարան, Եր., 1976:

---

⁴ Յուրաքանչյուր ուստարված համար քննական թեսակ կազմելիս պետք է նկատի ունենալ այն դասագրքերը, որոնցով ուսումնառություն են անցել տվյալ ուստարված շրջանավարտները: